

мографічну чисельність групи, географічну ізольованість (щільність розселення, соціально-структурний і економічний рівні, інституційну позицію шкіл, релігії, ЗМІ).

Наслідком мовного зсуву є слабе володіння мовою й погане відтворення мови дітьми, школярами, студентами. Цілком зрозуміло, що від студентства – прогресивної групи населення – залежить, чи буде мовний зсув в Україні повільним, швидким або катастрофічним. Однак визначальна роль у цьому процесі належить мовній політиці держави, мовному плануванню. Поняття *мовна політика* дослідники розуміють як сукупність політичних, юридичних, адміністративних заходів, спрямованих на розвиток, функціонування, баланс мов, зміну чи збереження мовної ситуації в державі, регіонах, соціумі.

Узагальнюючи сказане, слід зауважити, що стан української мови може покращити мовна політика, спрямована не на утиски української мови, а на її розвиток. Наведемо приклад такої політики. Президент Росії Володимир Путін схвалив закон, що зобов'язує трудових мігрантів складати іспит на знання російської мови. Із 1 грудня 2012 р. набув чинності закон, що зобов'язує робітників у сферах ЖКГ, торгівлі та послуг, мігрантів проходити тестування на знання російської мови. Після іспитів іноземцям будуть видавати відповідний сертифікат. Окрім того, для виходу на роботу в них повинен бути документ про освіту, визнаний у Російській Федерації, і його нотаріально завірений переклад російською мовою.

Слободяник К.
КрНУ ім. М. Остроградського

ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ

Провідну роль у зовнішньоекономічній діяльності відіграє світова торгівля, яку розглядаємо як процес купівлі-продажу товарів і послуг, що відбувається між різними країнами. За роки незалежності уряд України здійснює послідовну політику входження у світову спільноту, упроваджує комплексні структурні перетворення всього національно-господарського комплексу країни, визначає способи формування сприятливої бази для функціонування і співпраці міжнародних бізнес-структур, інституцій, установ.

Розглянуто динаміку змінення частки ВВП України у світовому ВВП за 2005–2011 рр. (таблицю 1 складено на підставі матеріалів Міжнародного комітету статистики).

Таблиця 1. – Частка ВВП України у світовому ВВП за 2005-2011 рр.

Роки	Світовий ВВП (млн. дол. США)	ВВП України (млн. дол. США)	Частка України у світовому ВВП (%)
2005	45,721,510	86,142	0,188
2006	49,536,231	107,753	0,217
2007	55,755,969	142,719	0,255
2008	61,146,661	179,992	0,294
2009	58,068,608	117,404	0,202
2010	63,150,553	136,509	0,216
2011	68,421,769	149,781	0,218

Розглянувши таблицю 1, можна стверджувати, що за останні роки Україна збільшила свою частку ВВП у світовому майже вдвічі. Тому саме ця позиція дає можливість вийти з групи «малих» країн, а також захистити свій внутрішній ринок від зовнішнього впливу та мінімізувати негативні наслідки світової фінансової нестабільності за рахунок збалансованої зовнішньоторговельної політики.

На шляху до значного покращення ефективності національної економіки надзвичайно важливим завданням стало створення нового торговельного режиму, інтегрованого у світове економічне середовище. Обсяг і динаміка зовнішньої торгівлі значно залежать від характеру торгової політики держави, яка визначається з урахуванням середнього рівня митного тарифу й середнього рівня та інтенсивності кількісних обмежень. Так, проаналізовано динаміку частки України у світовому експорті (таблиця 2).

Таблиця 2 – Частка України у світовому експорті за 2005–2010 роки

Роки	Світовий експорт (млн. дол. США)	Експорт України (млн. дол. США)	Частка України у світовому експор- ті (%)
2005	12,972,629	44,344	0,34
2006	14,924,719	50,239	0,336
2007	17,326,684	64,001	0,37
2008	20,426,742	84,458	0,41
2009	16,441,793	54,364	0,33
2010	18,836,274	73,527	0,39

Розглянувши таблицю 2, можна зробити висновок, що частка експорту України починає зростати з 2010 р., адже 2009 р. фінансова криза призвела до зниження обсягу експорту України до 0,33.

Унаслідок проведеного аналізу можна визначити такі основні шляхи покращення зовнішньоторговельної політики України, як обмеження імпорту та збільшення експорту, що зумовить позитивне сальдо платіжного балансу України та контроль за вивезенням капіталу з країни. Але головною проблемою розвитку українського експорту є низькі конкурентоспроможність продукції та технологічність. Тому для зростання експорту слід створити спеціальні стимули як заходи податкового та митно-тарифного регулювання, насамперед інформаційного підтримання національних експортерів.

Сосюк І.
КЗ «ХГПА»

СПЕЦИФІКА АНТРОПОНІМІВ ЯК ВИЯВ АВТОРСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ В РОМАНІ ВАСИЛЯ ШКЛЯРА «ЧОРНИЙ ВОРОН»

На тлі зростання загального інтересу до феномену власного імені та поліфонії його виявів у сфері літературно-художньої творчості відчутно актуалізується необхідність поглибленого вивчення літературного антропоніма, явища унікального й парадоксального за своєю епістемологічною природою. Літературний антропонім є окремим випадком імені людини, його відлунням у царині художнього тексту, своєрідною літературною акциденцією, проте у творах талановитих митців він може сягати такого масштабу узагальнення, у якому іманентно втілюється величезний досвід, накопичений людством у процесі осмислення сутності номінації.

Матеріалом для дослідження ми обрали роман Василя Шкляра «Чорний Ворон». Антропоніми, уживані в романі, неоднакові за семантикою, структурою та емоційним насиченням. Усі імена та прізвища автор старанно добирав, так чи так допасовуючи їх до створюваних образів, аби допомогти краще уявити й зрозуміти персонажів твору. Деякі з них, особливо прізвиська, можливо, автор створив власноручно на базі апелятивної лексики.

Василь Шкляр обирає імена, прізвища та прізвиська зважаючи на зовнішні особливості персонажів. Прикладом може бути прізвисько учасника загону отамана Чорного Ворона *Вовкулаки*, адже його зовнішність порівнюється з рисами *вовка*: «широко ошкірений рот, з якого визирали ікла», його мова має більш звірине походження, ніж